כל הזבחים פרק ראשון זבחים ח.

מסורת הש"ס

ולקח הכהן. לשון קבלה הוא: וכפר. היינו זריקה. הולכה לא אלטריך קרא דבכלל קבלה הוא: אשכחן למנוס כו'. ולי קשיא מלוה מיקשיא דאמר מלמדים אתיא כאמר כל הזמים אין הכי נמי ומסקנא מהתם ליף לה לקמיה ומעיקרא הוא דמהדרינן דנכתבו כולהו בגופיה: כדאמר רב הונא כו'. לקמן בגמרא: חטאתו. וכפר עליו הכהן (כשזרק דמו לשמו חטאת חטאתו) מדהוה ליה למכתב מחטאת וכתיב ווי"ו יתירא למדרש בה לשם בעלים: אשכחן מלוה כשני קדש. בכל עבודות חריקה אשכחן בה מלוה ועבוד כשני בעלים דכתי מחטאתו נמי [ז] זריקה כתיב שהיא הכפרה [ח]: לעבב כל עבודות כשני קדש. שלא למדנו לאחד מהן ושאר עבודות לגד מזריקה כשני בעלים בין למלוה בין לעבב מנלן: שיהו כל עשיותיו לשם חטאת. ולמלוה לא אלטריך קרא דהא נפקא לן משאר חטאות והאי לעבודה: [ה"ג בס"מ] אשכחן שני קדש שני בעלים מנלן [ט]: אמר רב הונא כו'. גבי נזיר כתיב ועשה את חטאתו ואת עולתו הכי [י] למלוה וכשלמים מה שלמים לא חלקת בהן בין זריקה לשאר עבודות כשני בעלים למלוה אף חטאת לא חלקת בין זריקה לשאר עבודות לעבב הכי לך מלוה ועבוד בין כשני קדש בין כשני בעלים כך נ"ל וכן יש לפרש גבי חטאת מלוגע לקמן נ"ל: ולרבינא. הלא קשיא ליה אלא עולת עולתו מנחתו ונסכו דכתיב נמי גבי נזיר אמאי לא קשיא ליה: הכוא מיבעי ליה. כי היכי דדרשינן לכל מנחתם ונסכיהם [יא] בלילה ואפילו למחר שיוכשרו לבא בלילה ולמחר [יב] אפילו עולת עולתו מנחתו ונסכו דכתיב נמי גבי נזיר אמאי לא קשיא ליה: מי גמרי. שאר חטאות וחטאת נזיר מהדדי דתמלי לומר חד למלוה וחד לעבב. סתם חטאת קרי חטאת אלא משום דשמיה טפי: שכן כרש. מכפרת על חייבי כרת אלמא לא גמרי מהדדי וכיון דלא גמרי מנחתו ונסכו מרוויהו למלוה לעבב: ואשכחן שני קדש. ולעבב דהא נפקא לן מלוה לעיל כשאר חטאות: וכפר על המטהר. סיפיה דוישא הכהן את החטאת הוא ועל המטהר אלוהו עשיות קאי: וחיתי מכנך. נזיר ומצורע: שאלה. נזיר נשאל לחכם ועוקר נזירתו ופטור מן הקרבן: שכן אין [ב] כאין בדולות גרסי'. שאין חטאות [ג] יוכדות בעניות להביא עוף: והכך קראי לעבב. וכשלמים מה שלמים לא חלקת בהן למלוה אף חטאת לא תחלוק בו לעבב וכיון דכתיב עבודת זריקה אתיא לה כולהו עבודות בהך דרשא מהיקשא דשלמים: אשכחן חטאת חלב דכתיב ביה לחטאת. אותה לחטאת בסתם חטאת כתיב [ד] אם [ה] נפש כי תחטא וגו': חטאת

[1] ולקח הכהן מדם החטאת שתהא קבלה לשם חטאת ואשכחן שחיטה וקבלה זריקה מנלן דאמר קרא [2] וכפר עליו הכהן מחטאתו [א] שתהא כפרה לשם חטאת אשכחן שני קדש שני בעלים מנלן אמר קרא עליו [ב] עליו ולא על חבירו אשכחן למצוה לעבב מנלן כדאמר רב הונא בריה דרב יהושע חטאת חטאתו הבא נמי חטאת חטאתו אשכחן מצוה בשני בין קדש לזריקה בשני בעלים בין למצוה בין לעבב לעבב בכל עבודות [ג] בשני קדש ובשאר עבודות בשני בעלים בין למצוה בין לעבב מנלן אמר ר' יונה אתיא מחטאת נזיר דכתיב [3] והקריב הכהן לפני ה' [ד] ועשה את חטאתו ואת עולתו שיהו כל עשיותיו לשם חטאת אשכחן [ה] שני קדש שני בעלים מנלן [ו] [ז] (אם אינו ענין לשני קדש [ח] תניהו ענין לשני בעלים אשכחן למצוה לעבב מנלן) אמר רב הונא [בריה דר"י] חטאת חטאתו מתקיף לה רבינא אלא מעתה עולת עולתו מאי דרשת ביה ולרבינא מנחת מנחתו נסך נסכו מאי דרשת בהו ההוא [ט] מבעי ליה מנחתם ונסכיהם בלילה מנחתם ונסכיהם אפי' למחר אלא עולת עולתו מאי דרשת [י] בהו ותו מי גמרי מהדדי חטאת חלב מחטאת נזיר לא גמרה שכן יש עמה דמים אחרים חטאת נזיר מחטאת חלב לא גמרה שכן כרת אלא אמר רבא אתיא מחטאת מצורע דכתיב [4] ועשה הכהן את החטאת [יא] שיהו כל עשיותיו לשם חטאת ואשכחן שני קדש שני בעלים מנליה אמר קרא [4] וכפר על המטהר וגו' [יב] על המטהר זה ולא על המטהר חבירו ואכתי מי ילפא מהדדי חטאת חלב מחטאת מצורע לא גמרה שכן יש עמה דמים אחרים חטאת מצורע מחטאת חלב לא גמרה שכן כרת מחדא לא אתיא תיתי חדא מתרתי בהי לא לכתוב [לא לכתוב] רחמנא בחטאת חלב ותיתי מהנך מה להנך שכן יש עמהם דמים אחרים לא לכתוב רחמנא בחטאת נזיר ותיתי מהנך מה להנך שכן אין להן שאלה לא לכתוב רחמנא בחטאת מצורע ותיתי מהנך מה להנך שכן אין [יג] באין בדלות אלא אמר קרא [5] זאת התורה לעולה ולמנחה וגו' הקישו הכתוב לשלמים מה שלמים בין שני קדש בין שני בעלים בעינן לשמן למצוה אף חטאת [יד] בין שני קדש בין שני בעלים בעינן לשמן למצוה הילכך מצוה משלמים והנך קראי לעבב ואשכחן חטאת חלב דכתיב בה לחטאת

זריקה דמנלן מוכפר עליו הכהן מחטאתו. הרבה יש מימה דהני קראי דחטיה וקבלה ושחט אותה לחטאת ולקח הכהן מדמיה כתיב בסתם חטאת כגון חטאת חלב בפרשת ויקרא גבי כשבה והאי קרא דוכפר עליו הכהן מחטאתו כתיב בחטאת דשמיעת קול וביטוי שפתים אבל בחטאת חלב לא כתיב מחטאתו אלא על חטאתו כתיב ובמורת הכהנים [1] בחטאת פרשה עלמה לחטאת חלב דרים מקרא דמחטאתו אע"ג דלא כתיב בהכיא פרשת חטו מימה דשביק קרא דעל חטאתו דכתיב בהכיא פרשת ושאר מקום דעל חטאתו לאחר הקטרת אימורים הוא דכתיב אבל מימה דלקמן משמע דכל הני קראי דהכא בחטאת חלב כתיב דקאמר אשכחנא חטאת חלב אבל חטאת דשמיעת קול וביטוי שפתים מנא לן וי"ל דהכי קאמר לקמן אשכחנא חטאת חלב עכוכא שמיעה וקבלה בשני קדש ושאר עבודות ילף דאמר לעיל מה שלמים לא חלקת בין זריקה לשאר עבודות לעבב אף כאן לא תחלוק לעבב וקבלה נמי לא הוצרך לכתוב אבל שמיעת קול מנא לן דאע"ג דכתיב ביה וכפר עליו מחטאתו ודרשינן לעיל לשם חטאת היינו שני קדש זריקה ולא חלקת לא נימא זריקה לפי שהיא עיקר כפרה ושני בעלים בחטאת חלב נגמר משמיעת קול דליכא פירכא וי"מ דמחטאתו דקאמר היינו בשיר נשיא דכתיב ביה נמי מחטאתו וקאי אחטאת חלב דכתיב לאחר הקטרת אימורים גרלאה לי. כרו"ך. ועוד נ"ל דלא הוה מצי למדרש מוכפר על חטאתו אשר חטא דכתיב בחטאת חלב משום דהכי קאמר על פשעו אשר חטא [ט](ולא בשמיעת קול מיירי בחטאת קרבנו) ולא משערי נשיא דכתיב בחטאתו ונעלם לו והיינו מפשעו וחטאתו שלו ונעלם לו אבל בשמיעת קול לא כתיב זה [כ] ולא זו אלא מחטאתו היינו מקרבנו. כרו"ך: וזריקה בשני בעלים בין למצוה בין לעבב. תימה דמהאי קרא וכפר [א] עליו הכהן מחטאתו דרשינן תרוויהו זריקה בשני קדש ושני בעלים ואם כן מחטאתו חטאתו מיפוק ליה נמי עכוכא בשני קדש כמו בשני בעלים לתרוויהו קאי:

ועשה את חטאתו שיהו כל עשיותיו לשם חטאת אשכחנא שני קדש שני בעלים מנ"ל אמר רב הונא בריה דרב יהושע חטאת חטאתו. כך גירסת הקונטרס ולגירסת זו מוקי בגרשא לעבב בשני קדש קודם שנעמיד למלוה בשני בעלים בחם אינו ענין ואינו משמע כן בכולי פירקא לעיל גבי שלמים ופסח דקאמר אשכחנא שני קדש שני בעלים מנא לן ומוקי בגרשא בשני בעלים בחם אינו ענין קודם שיעמיד קרא לעבב ומיהו י"ל דשאני הכא דכבר אשכחנא לזריקה בשני בעלים ואית ספרים דגרסי חם אינו ענין דמשמע דעיקר מילתא לא אתמר אלא לעבב מנא לן אמר רב הונא בריה דרב יהושע חטאת חטאתו ולגאון מהרא"ל דגרסינן לעיל דאמר רב הונא בריה דרב יהושע חטאת חטאתו אם אינו ענין קרא לחטאת חלב אשכחנא לעבב מנא לן אמר רב הונא בריה דרב יהושע חטאת חטאתו דמשמע דעיקר מילתא לא אתמר אלא לעבב מנא לן דאמר רב הונא בריה דרב יהושע חטאת חטאתו **מנחתם** ונסכיהם בלילה אפי' למחר. מצוה משלמים והנך קראי לעבב. וא"ת למה לי למכתב בכולהו לכתוב בם. ואיתא כולהו אתו מדכתיב זאת תורת החטאת תורה אחת לכל החטאות דלקמן (דף ע:) כשמעתא דמנוג ויש לומר דבמקבלת

תורה אור

1. ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנת מזבח העלה ואת כל דמה ישפך אל יסוד המזבח: ויקרא ד. לו
2. ואת כל חלבו יקטיר המזבחה כחלב זבח השלמים וכפר עליו הכהן מחטאתו ונסלח לו: ויקרא ד. כו
ואת השני יעשה עלה כמשפט וכפר עליו הכהן מחטאתו אשר חטא ונסלח לו: ויקרא ה. י
3. והקריב הכהן לפני יהוה ועשה את חטאתו ואת עלתו: במדבר ו. טז
4. ועשה הכהן את החטאת וכפר על המטהר מטמאתו ואחר ישחט את העלה: ויקרא יד. יט
5. זאת התורה לעלה למנחה ולחטאת ולאשם ולמלואים ולזבח השלמים: ויקרא ז. לז

ליקוטים

מנחתם ונסכיהם בלילה בר. נ"ל דלכתחילה יש להביא נסכים עם הזבח, דאי מביא בלילה אין יכול לומר שירה בראפרין בפ"ב דערכין מה בפרה ביום אף שירה ביום. ולהחר נמי אם מביאה מביאה לן דהם אם שיעוני שירה כר ולא איפשוט. הא דאמר ר"מ התם דשיר מעבב הקרבן היינו בנסכים הבאין עם הזבח שקרבו בשעת שחיטת הזבח דאין קרבן אלא ביום דאמר' בפ"ב דתמורה ואחזן שיעוני שירה. דאפילו אח"ל דבאין במני עצמן שיעוני שירה מ"מ טוב שיביאם עם הזבח כדי שיאמרו אאכילה ושתיה דאמר' התם בערכין אי דלמא אאכילה ושתיה אמרה אשתיה לחדיה לא אמרה. והוא דמביא אדם זבחו היום ונסכו מכאן עד י' ימים משמע דלכתחלה יכול לעשות כן. הני מילי בקרבן יחיד דאין שיעוני שירה דאין אומרים שירה אלא על קרבן צבור הקבוע להם זמן ברמ"ה התם בערכין. (מוס' ריש דף ל ע"ב)

שיטה מקובצת

אשכחן לסמוך. (אחיה מלן חסר שיהם שלמה מהכהלה ועוד משורה שיש כמה חיבות. רק הגמרן מיבן לשמשיין) כמתוכה כמתון. א"ה לפנים הכל מיהו ליה מהקיבה דכלמים הכל מיהו בכמיה מקרא לחטאת. ר"ל (דלא) (דאלא) ולמקבלת מהכהן ילף. אלמן מקיבלת (כיון דמהכדרינן) לאמכיר קרא כמיהה. כן מקיבל. ומהרי פילם דמיד אמלמודא דשקבלת לא הי לענין פסח ומנחה (כיון דאין כאים בגדר יגבהנו) ולא הי (דמיות) דבלמים אלא דכר אבא כמה ומדבה מיהת דבלמים. ומ"מ כי לא מחסה מהקיבה נמיה כיון דבלמים לאלה נמקבלת אמתחת אמתיך אינה מפי מהקבלה לאחיקי הסיקם לגמרי לאלה מיבינהו נמקבלת לן מקרלי דמהני נגוסיה (חוס' אחרון): שנאמר דבר' קלי' הבהן. נבי מעלת דבמשמעת הקול כתיב (ויקרא ה). מיהה אחזי אביק קרא דוכפר עליו הכהן על מטאתו אבר חטא דמסיע נבי מעלת הכל לא מיבעי עליו הכהן מחטאתו דכתיב נב שבעי נפש. ר"ל דהכהן מחטאת קא מיירי ולא בקרבן מעלת. (דיכפר) על מעלתו אבר חטא (ר"ל) מיירי בקרבן: ה"ג דס"ל דעבד בר שיהו לה שמיעה נפש חטאת אם אינו ענין לאלה בשיעי קודם (דהא) נמקבל הבהן מהכהן מנהי בשיעי לעבב בשיעי קודם. אבסמן שיעי קודם כן לאלה כן לעבב. אבסמן שיעי בשני בעלים כן לאלה כן לעבב. אבסמן שיעי בשני בעלים כן לאלה כן לעבב מנגן. אמר רב הונא אחטאת חטאתו דקאמר אבל אם אינו ענין לשני קודם אינו מגיע לעבב מנא לן אמר רב הונא בריה דרב יהושע חטאת חטאתו ולגרסינן לעיל דאמר רב הונא בריה דרב יהושע חטאת חטאתו אם אינו ענין קרא לחטאת חלב אשכחנא לעבב מנגן דאמר רב הונא בריה דרב יהושע חטאת חטאתו דמשמע דעיקר מילתא לא אתמר אלא לעבב מנא לן דאמר רב הונא בריה דרב יהושע חטאת חטאתו **מנחתם** ונסכיהם בלילה אפי' למחר. מצוה משלמים והנך קראי לעבב. וא"ת למה לי למכתב בכולהו לכתוב בם. ואיתא כולהו אתו מדכתיב זאת תורת החטאת תורה אחת לכל החטאות דלקמן (דף ע:) כשמעתא דמנוג ויש לומר דבמקבלת

בשיעי בעלים קודם שנעמ מיבינהו בשיעי קודם. לכך נראה (בגרסה אם) אינו ענין בשיעי קודם דנפקא לן מהתם תנהו ענין בשיעי בעלים. אבסמן לאלה בין בשיעי קודם בין בשיעי בעלים לעבב מנגן בין בשיעי קודם בין בשיעי בעלים. אמר רב הונא אחטאת חטאתו דמשמע לעבב בשיעי בעלים ונפקא לן מהתם אבל אם אינו ענין לשני קודם בשיעי בעלים דנפקא לן מהתם אבל אם אינו ענין לשני קודם בשיעי בעלים לעבב מנגן בין בשיעי בעלים. אמר רב הונא אחטאת חטאתו דמשמע לעבב בשיעי בעלים ונ